

tur *Pentateuchus*, *Josue*, *Judicum*, *Ruth*, *Hester*, *Tobie*, *Judith*, IV. *Regum*, *Prophetæ* min. *Job*, cujus maxima pars trajecta post *Danielem*, *Psalterium*, *Esdras*, *Machabaei*, *Prophetæ* maj. *Epistolæ* *Canonicae* et *Paulinae*. Nihil igitur de *Paralipomenis* et *Libris Salomonis*, nihil de *Evangeliis* et *Apocalypsi*. In marginibus citantur *Capita Libror.* et varia superadduntur. Atque ejusmodi adminiculis fovendum erat studi-

um Verbi Dei eo tempore, quo Biblia integra manu descripta facile privati hominis loculos exhauriebant. Itaque, qui sacrae lectionis neglectum majoribus nostris exprobrabant, parum ultra nasum suum prospexere. Ego vero lubenter ἐπικελευσµα repeto, quod *Raph. Zovenzonius Tergestinus* noster *Plinio* majori a *Job. de Spira Venetiis* 1469. primum typis excuso accinuit:

*Fessa manus quondam, moneo, calamusque quiescat;
Namque labor studio cessit, et ingenio.*

CCXLII.

U. 51 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 286. f. non una manu per duas columnas nitide exaratus, coloribusque distinctus, et ducali olim Collegio donatus a M. *Ruperto Weissenburger* ex *Pruck* Theol. Prof. et D. *Stephani* Canonico, qui a. 1469. Academiae Rector praefuit, complectitur sequentia: I. *Incipiunt capitula super distinctiones exemplorum novi et ueteris testamenti abbreviata et educta ad diuersas materias secundum ordinem alphabeti per fratrem bindum (Guerri) de senis ordinis fratrum heremitarum sancti Augustini*. Censentur *Capitula CXXXVIII.* quorum primum de *Abstinencia et Jejunio*, postremum de *Zelo indiscreto*. Plures fuisse, qui ejusmodi operam Verbi Dei Praedicatoribus potissimum navarunt, notum est Eruditis, neque ingratum fuerit Lectoribus, si hic Cui-

que Suum tributum videant. *Nicolaus de Hanapis* O. P. ✠ 1291. compilavit *Exempla sacrae Scripturae* ordine quodam doctrinae. Horum initium: *Creatio rerum fuit ita mirabilis &c.* Edita sunt sub *Bonaventurae* nomine et titulo *Bibliorum Pauperum Venetiis* jam 1477. 4. Falsus tamen est *Quetifus* in *Scriptt. Ord. Praed. T. I.* p. 426. asserendo simpliciter, *Hanapi* ordinem conversum fuisse in alphabeticum. Vide *Bonaventurae Opp. omn. Lugd. 1668. T. VII.* p. 436. f. *Thomas de Hibernia* itidem *Ord. Praed. ✠.* post annum 1316. concinnaverat *Flores Doctorum*, quibus additi sunt in posterioribus Editionibus etiam *Flores Bibliorum* ordine alphabetico, hoc initio: *Abstinencia. Vir sive Mulier cum fecerint votum &c.* Atque hos *Flores* negat *Quetifus* T. I. p. 745. esse *Hibernici*, et reipsa sine ejus nomine mihi adjacent impressi *Antverp. 1555. 8.*

His successit *Bindus* five *Bydo* noster *Distinctionibus* suis *Exemplorum*, ✠. 1390. et demum illi subpar et ejusdem Ord. *Antonius de Rampegolis* seu *Rampelogis Januensis* suis *Bibliorum Figuris*, quarum initium: *De Abstinencia. Castigo corpus meum* &c. Jam, ut ad Nostrum redeamus, illi quoque lis, ut *Hanapo*, mota fuit; extat enim Opus ejus impressum *Venetiis* 1556. 16. titulo *Virtutum, Vitiorumque Exempla ex V. et N. T.* tributumque *Vgoni Card.* contra fidem *Codicum mss.* quos enumerat *Offingerus* in *Bibl. Augustin.* p. 135. in quorum tamen uno alteroque *Librarii* ignoto *Bindi*, Sancti in *Hetruria* culti, nomine offensi pro eo *Bernardum*, aut *Bernardinum* scripsere. Quin et illud notandum, in *Editione* mox dicta *Prologum* ab iisdem verbis incipere, a quibus incipit *Hanapi* *Prologus*: *Tanta pollet excellentia praedicationis officium* &c. verum dein in omnia alia abire. Non agnoscit *Codex* noster hunc *Prologum*, sed continuo post supra memoratum *Capp. Elenchum* incipit: *Abstinencia est meriti augmentatiua, Sapientie aquisitiva, Religiositatis ostensiu, Carnis refrenatiua, Victorie imperatiua* &c. et in fine *Indicem* alphabeticum *Rerum* subnexum habet.

II. fol. 96. Incipiunt concordantie biblie distincte per quinque libros. Non igitur notae illae alphabeticae, sed Effata biblica methodo non satis expedita ad certa Capita moralia in usum *Homiletarum* revocata. Adscribam ex Indi-

ce praevio cujusvis *Libri* materiam, quae rursus in plures *Partes* subdividitur. Itaque I. agit de hijs que pertinent ad depravacionem primi hominis. II. de hijs que pertinent ad reuertentem ad Deum. III. de vicijs que pertinent ad bene pugnantes et succumbentem bello spirituali. IV. de hijs que pertinent ad perfectum virum. V. de diversis personis. Ratio Operis haec est, ut citato *Libro* et *Capite* biblico prima *Textus* verba adscribantur. Fol. 174. p. 2. accedunt *Themata* praedicabilia in aduentu domini, et sic deinceps per anni circulum pro *Festis Domini* et *SS.* et ad diversa *Auditorum* genera, quos inter *Claustrales, Moniales, Viventes solitarie, Peregrini, Leprosi.*

III. fol. 183. Incipit tabula auctoritatum et sententiarum *Biblie* positarum in libris decretorum et decretalium quottatarum secundum ordinem alphabeti *Johannis kaldrimi Decretorum Doctoris.* Initium: *Seriem huius tabule continentis* &c. Prout Vol. I. P. 1. Cod. CLXXX. indicatum. In praesenti *Exemplo* ad calcem habetur: *Explicit tabula* &c. Anno Domini M^o CC^{mo} Quinquagesimo Quinto cetera laus Deo pax vivis requies eterna defunctis Deo gratias.

IV. fol. 267. Index realis, praecipue *Nominum* propriorum, in universa *Biblia* hoc initio et fine: *Aaron a quibus progenitoribus nascitur. Exo. VI. Zebedei filij vocantur a domino.* Nota tamen duplicem esse hunc *Indicem*, alium V. alium N. T.

Ad

Ad compingendum *Codicem* utrinque adhibita est *Membrana* duabus columnis exhibens *Fragmenta* cujusdam *Commentarii* *Rabbinici* in *Psalms*, ut videtur, *charactere* vetusto *hebr. hispano* absque punctis exarata.

CCXLIII.

R. 2002 Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 168. f. per duas columnas exaratus rubricis enotatus, et quondam, ut pluribus locis, maxime vero sub Indicis calcem, legitur, *Cartbusiensium orti sancte marie in praga sub monte petrino. donatus per Meynhardum de Nouadomo. Indigni domini et plebani in Telcz*, quem ne *Gubernatorem Bobemiae* a. 1449. e vivis sublatum pronunciem, τὸ *plebani* retinet, est notus, et jam *Vol. I.* a me relatus *Mammotrethum*, five *Expositio Vocum* difficultiorum, quae cum in *Bibliis*, tum in *ecclesiastico* per annum *Officio* occurrunt, rudioribus *Clericis* dicata ab *Joh. Marchesino*, quem *Editio Colon. per Joh. Koelhof* 1479. 4. in *Murachisum* deformat, O. M. Primus eam prelo subjecit *Petr. Schöffler Moguntiae* 1470. in aliumque redegit ordinem, ut ipse in *Praef.* ad calcem adjecta narrat, et *Collatio* cum praesenti *Codice* instituta confirmat. Interim *Codici* nihil deest, quin uber sub finem rerum *Index* accessit. *Prologi* initium est: *Im-*

patiens proprie imperitiae ac ruditati compaciens pauperum clericorum &c. Si quid in futurum ejusmodi *Operis* necessitatem adduxerit, id non tam paupertas, quam *Linguae latinae neglectio* fuerit. Sub *Prologi* finem ait *Autor*, *Expositionem* suam morem *Paedagogi* gerere, qui *gressus dirigit Parvulorum*, atque inde *Mammotrethum* adpellari posse; quod, quomodo cohaereat, non dispicio.

CCXLIV.

Codex membraneus lat. Sec. R. 3243 XIV. Folior. 160. 8. per duas columnas non una manu, minute sed nitide descriptus, rubricis enotatus, et olim *Bibliothecae Civicae Vindobon.* sequentia continet: I. ut ad oram inferam fol. 1. legitur: *Notabilia super omnes libros byblie*, id est *Expositio Vocum* minus obviarum, qualem ampliore dedit *Joh. Marchesinus* O. M. in suo *Mammetrafo*, ut non semel utroque *Vol.* indicavi. Praesentem porro ex illo carptam fuisse, alia manus ad *Titulum* mox relatum adnotavit. Initium est: *Prologus est caput compositionis uel sequentis operis praefacio. et dicta praefacio quasi prolocutio &c.* Pertinent haec ad *Hieronymi in Pentateuchum Prologos*; nam et hi delibantur. *Extrema Apocalypseos* sunt: *iuste fornicator supplicijs afficitur. Explicit liber iste. deo gratias.*

Sit bonus oro status vester, finisque beatus.